

اثر عصاره آبی تخم گیاه گشنیز بر کاهش درد حاد و مزمن در موش سوری

عباسعلی طاهریان^{۱*}، علی رشیدی پور^۲، عباسعلی وفایی^۳، مرتضی جراحی^۴، حسین میلادی گرجی^۵،

میترا امامی ابرقویی^۵، حسن صادقی^۵

دریافت: ۱۳۸۳/۱/۲۲ بازنگری: ۱۳۸۳/۵/۱۹ پذیرش: ۱۳۸۳/۷/۲۰

خلاصه

سابقه و هدف: نتایج حاصل از مطالعات قبلی دال بر این است که عصاره گیاه گشنیز (*Coriandrium Sativum*) احتمالاً در تعدیل درد در انسان و حیوان دخالت دارد. هدف این پژوهش بررسی اثر گشنیز بر درد حاد و مزمن (در مدل آزمون فرمالین) در موش سوری بود.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه، موش‌های نر سوری نژاد آلبینو (۳۵ سر در گروه‌های ۷ تایی) با وزن ۲۵ تا ۳۰ گرم مورد استفاده قرار گرفتند. در گروه‌های آزمایش عصاره گشنیز با دوزهای ۱۰۰ و ۲۰۰ میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم وزن و در گروه حلال با هم حجم آن سالین به صورت داخل صفاقی ۳۰ دقیقه قبل از آزمون فرمالین به همه موش‌ها تزریق شد. ملاک‌های ارزیابی درد در آزمون فرمالین شامل مدت زمان لیسیدن اندام و بالا نگه داشتن آنها در طی مراحل حاد (۵ دقیقه اول) و مزمن (۱۵ تا ۴۰ دقیقه) بعد از تزریق فرمالین (۲۵ میکرولیتر از محلول ۰/۵٪) در کف پای راست حیوان بود. **یافته‌ها:** نتایج نشان داد که عصاره گشنیز در هر دو دوز تزریقی به طور معنی‌داری زمان پاسخ‌دهی حیوانات به محرک‌های درزا را در درد حاد و مزمن در مدل آزمون فرمالین کاهش می‌دهد ($p < 0/01$)، به طوری که دوز ۱۰۰ میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم به میزان ۰/۸۲ و دوز ۲۰۰ میلی‌گرم به ازای هر کیلوگرم به میزان ۰/۹۱ درد حاد و مزمن را کاهش داده‌اند. **نتیجه‌گیری:** یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد که عصاره گیاه گشنیز سبب کاهش درد حاد و مزمن (افزایش بی‌دردی) به دنبال تزریق فرمالین می‌شود. برای پی‌بردن به مکانیسم‌های ضددردی عامل فوق لازم است مطالعات بیشتری انجام شود.

واژه‌های کلیدی: درد حاد و مزمن، گشنیز، آزمون فرمالین، موش

مقدمه

نشانه ناخوشایند و شایع بیماری‌ها است و از شایع‌ترین مشکلاتی است که انسان همواره با آن دست به گریبان بوده و سال‌هاست تلاش می‌کند تا برای رهایی از آن چاره‌ای پیدا

در اثر صدمه به بافت‌های مختلف بدن احساس نامطلوبی به انسان دست می‌دهد که آنرا درد می‌نامند [۱۱]. درد

*- مربی و عضو هیأت علمی، مرکز تحقیقات فیزیولوژی دانشگاه علوم پزشکی سمنان (نویسنده مسئول)

تلفن: ۰۲۳۱-۳۳۲۸۴۲۶-۳۳۳۱۵۵۱، فاکس: ۰۲۳۱-۳۳۳۱۵۵۱، پست الکترونیکی: Taherian99@yahoo.com

۱- دانشیار گروه فیزیولوژی دانشگاه علوم پزشکی سمنان

۳- استادیار گروه فیزیولوژی دانشگاه علوم پزشکی سمنان

۴- مربی عضو هیأت علمی گروه فیزیولوژی دانشگاه علوم پزشکی سمنان

۵- کارشناس گروه فیزیولوژی دانشگاه علوم پزشکی سمنان